

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 39 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Gliwicach, ul. Obrońców Pokoju 4, 44-105 Gliwice.**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Beata Włodarczyk.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Maciej Osuch.**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **18 lipca 2023 r. nr DK-GL.5533.1.25.2023**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli (*ze wskazaniem dni, w których odbywały się czynności kontroli*): **21 lipca 2023 r.**
7. Tematyka kontroli (*zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe*): **przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia.**
8. Czynności kontrolne: rozmowy z: Panią Beatą Włodarczyk – dyrektorem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Gliwicach, Panią Jolantą Gębczyk-Szluinską. Dokonano analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem z 19 czerwca 2023 r., informującym o zastrzeżeniach dotyczących przestrzegania praw dziecka i praw ucznia w Szkole Podstawowej nr 39 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Gliwicach.

Z ustaleń wynika, że uczeń, którego dotyczy sprawa, aktualnie zamieszkuje pod opieką matki poza Gliwicami. Opisany problem dotyczy w bardzo dużej mierze spraw znajdujących się poza kompetencjami tutejszego Urzędu, wynikających z konfliktu pomiędzy rodzicami dziecka. Opiswane sprawy w zdecydowanej większości, powinny być i są rozstrzygane przez Sąd Rodzinny.

Autorka pisma, zarzuca szkole brak zapewnienia jej synowi bezpieczeństwa, oraz łamanie praw dziecka i ucznia, w tym prawa do spełniania obowiązku szkolnego.

Uczeń od początku roku szkolnego 2022/2023 uczęszczał do drugiej klasy wymienionej szkoły. Mieszkał w pobliżu szkoły, pod opieką ojca przyznaną sądownie.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Od 30 marca 2023 r. matka ucznia, samodzielnie podjęła decyzję o zmianie miejsca jego zamieszkania, zaopiekowała się synem i jednocześnie wniosła sprawę do Sądu o powierzenie jej pieczy nad nim.

Sąd przychylił się do wniosku matki i 24 maja 2023 r. wydał postanowienie o przekazaniu jej opieki nad synem.

W międzyczasie matka ucznia, który zgodnie z postanowieniem Sądu nadal pozostawał pod opieką ojca, kieruje do szkoły kilka pism i maili za pomocą dziennika elektronicznego. Pierwsze udostępnione pismo z 5 maja 2023 r. dotyczy wyrażenia zgody na indywidualny tok nauczania. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora, matce przekazano informacje o istocie takiego trybu i braku takiej możliwości w przypadku jej syna.

Kolejne pismo jest z 10 maja 2023 r. dotyczy nauczania domowego. W uzasadnieniu matka podaje względy bezpieczeństwa syna.

Jak wynika z zgromadzonej dokumentacji oraz wypowiedzi Dyrektora, matce przekazano informację, że decyzja o ewentualnym nauczaniu domowym będzie mogła zostać wydana przy zgodnym wniosku obojga z rodziców. W tym czasie szkoła posiadała już informacje o braku zgody ojca ucznia na taką formę realizacji obowiązku szkolnego (korespondencja z ojcem dziecka w dzienniku elektronicznym). Należy ponownie podkreślić, że w dniu złożenia takiego wniosku przez matkę ucznia, uczeń nadal znajdował się pod przyznaną sądownie opieką jego ojca, faktycznie przebywając z matką.

W swoim piśmie skierowanym do tutejszego Urzędu, matka ucznia zarzuca szkole, w związku z brakiem zapewnienia mu zarówno indywidualnego toku nauczania lub edukacji domowej naruszenie praw ucznia i dziecka.

Ponadto, matka twierdzi, że nie zapewniono jej synowi, m.in. w związku z powyższym bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki. Przytacza jako przykład sytuację, kiedy to babcia ucznia miała stać pod szkołą z domniemanym zamiarem zabrania jej syna do siebie (jego ojciec mieszka w domu swoich rodziców – dziadków dziecka). Obawiała się „porwania”, choć zgodnie z postanowieniem Sądu uczeń powinien w tym czasie nadal przebywać pod opieką ojca. Szkole zarzuca, że znając sytuację (matka wielokrotnie, w swojej korespondencji ze szkołą opisywała prywatne sprawy rodziny, podkreślając negatywny, wręcz przemocowo wpływ ojca na syna), nie podjęła żadnych czynności mających na celu chronienie jej syna.

Należy stwierdzić, że szkoła nie miała żadnych możliwości, ani nawet prawa do ingerowania w sytuację pomiędzy jego rodzicami lub dalszą rodziną. Ojcu nie ograniczono władzy rodzicielskiej, a zgodnie z prawem syn powinien być pod jego opieką.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Oczekiwanie zapewnienia bezpieczeństwa, sprowadzającego się w sumie do ograniczenia kontaktu z babcią poza terenem szkoły lub ojcem dziecka było bezpodstawne w świetle dokumentów przedstawionych przez matkę w szkole.

Ustalono, że szkoła była w stałym kontakcie z matką ucznia, odpowiadała na sygnalizowane przez nią problemy.

Zarzut bezstronności szkoły, który stawia matka ucznia, trudno uznać za zasadny. Przychylenie się do oczekiwań matki (odseparowanie od ojca i jego rodziny), wbrew sądowym postanowieniom (do 24 maja 2023 r. opieka, sądowym postanowieniem, była przyznana ojcu dziecka), byłoby z pewnością stronnicze, a do tego naruszające treść przytoczonych postanowień.

Jak wynika z udostępnionej dokumentacji, od 2 czerwca 2023 r. chłopak jest już uczniem szkoły podstawowej w miejscu zamieszkania matki.

Z uzyskanych od Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Gliwicach informacji wynika, że ojciec dziecka przekazał informację, że w lipcu tego roku, odbędzie się kolejne posiedzenie Sądu, podczas którego ojciec ucznia spodziewa się przywrócenia mu opieki nad synem. Będzie to skutkowało podjęciem przez niego starań, o przywrócenie jego syna w poczet uczniów Szkoły Podstawowej nr 39 w Gliwicach.

Z ustaleń wynika, że od końca marca 2023 r, czyli od chwili pojawienia się problemów, szkoła była w kontakcie nie tylko z obojgiem rodziców ucznia, ale także z Sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Komisariatem Policji w miejscu przebywania ucznia. Celem kontaktów było jak najlepsze zabezpieczenie praw dziecka oraz ustalenie faktycznego stanu prawnego dotyczącego opieki nad dzieckiem, w kontekście tego, że matka przestała posyłać dziecko do szkoły. Argumentowała to zapewnieniem synowi bezpieczeństwa.

Kontakty te, matka ucznia oceniła jako stronnicze i przedstawiające ją w nieobiektywnym, niekorzystnym świetle, sprzyjającym ojcowi dziecka. W trakcie kontroli nie stwierdzono tego typu sytuacji.

Pedagog szkolna, wielokrotnie, korespondencyjnie kontaktowała się z matką ucznia, przekonując ją do tego, że szkoła zapewni mu bezpieczne warunki, jednak bezskutecznie. Pomimo kilkakrotnych zapewnień ze strony matki, uczeń nadal nie pojawiał się w szkole. Pomimo wielokrotnych zaproszeń matki do spotkania na terenie szkoły i jej pozytywnego ich przyjęcia, matka w szkole się nie pojawiła. Jak wynika ze zgromadzonej dokumentacji, do końca marca ucznia do szkoły przyprowadzał i odbierał go jego ojciec, ale oboje rodzice uczestniczyli w kontaktach w sprawach syna ze szkołą.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Jedyną, będącą w zasięgu rodziców ucznia formą edukacji nie wymagającej codziennej obecności ucznia w szkole była edukacja domowa. Zarówno indywidualny tok nauczania jak i kształcenie indywidualne okazały się niemożliwe. Należy zaznaczyć, że matka ucznia, początkowo domagała się, aby szkoła zapewniła jej synowi po prostu edukację zdalną. Matce wytłumaczono jakie są możliwe, przewidziane prawem formy spełniania obowiązku szkolnego. W związku z tym matka wniosła o edukację domową, jak już powyżej wspomniano. Biorąc jednak pod uwagę fakt braku zgody ojca ucznia, na taką formę nauczania, szkoła nie podjęła czynności w tej sprawie, informując o tym jego matkę.

Zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 poz. 900), na wniosek rodziców dyrektor (...) szkoły podstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego poza szkołą. Zezwolenie, takie, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego, albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej oraz zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

Nawet uwzględniając fakt, że zgodnie z art. 97 ustawy z dnia z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1359 z późn. zm.), jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania, to zgodne z dalszą treścią przywołanego przepisu, o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie a w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

Jest to bardzo trudna sytuacja dla szkoły, jednak postępowanie Dyrektora jest zgodne z opinią opublikowaną na portalu: <https://epedagogika.pl/ksztalcenie-i-wychowanie/zgoda-na-nauczanie-domowe-gdy-rodzice-nie-potrafia-sie-porozumiec-4342.html>

„Obydwoje rodzice uprawnieni do wykonywania władzy rodzicielskiej. Istotny jest art. 97 ustawy z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zgodnie z którym jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. Jednakże o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy. Kwestie związane z edukacją to istotna sprawa dziecka. Za taką istotną sprawę dziecka uznać należy kwestie związane z edukacją domową, bowiem wybór tej formy kształcenia w zasadniczy sposób zmienia zasady wykonywania obowiązków edukacyjnych przez dziecko. W sytuacji, gdy dyrektor wie już o sprzeciwie jednego z rodziców nie może wykonać czynności sprzecznej z jego wolą, choć oczywiście w ten sposób nie wykonuje również woli matki. Jest to właśnie przykład braku porozumienia między

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

rodzicami, którego dyrektor nie może rozstrzygnąć, bowiem właściwym do takiego rozstrzygnięcia jest sąd rodzinny. Zatem do czasu dostarczenia takiego rozstrzygnięcia sądu dyrektor powinien powstrzymać się od wszelkich czynności, a co za tym idzie nie wydać decyzji w sprawie nauczania domowego. Dyrektor nie powinien wykonywać czynności, która jest źródłem braku porozumienia między rodzicami. W sprawie nauczania domowego sąd powinien rozstrzygnąć spór.” (autor: Michał Łyszczarz).

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- szkoła podjęła szereg działań zmierzających do tego, aby uczeń skutecznie spełniał obowiązek szkolny,
- nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniach szkoły dotyczących zapewnienia uczniowi bezpiecznych warunków nauczania, wychowania i opieki,
- nie stwierdzono sytuacji naruszenia praw ucznia lub praw dziecka, pomimo obiektywnie trudnej sytuacji, w której znalazł się uczeń, a tym samym szkoła.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Nie ujawniono nieprawidłowości

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 poz. 900) zaleca się:

nie wydano zaleceń

Starszy Wizytator

mgr inż. Maciej Osuch

Głonice, 27.07.2023

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Wicedyrektor

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4

Głonice, 27.07.23

mgr Jolanta Cębczyk-Szluńska

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4
ul. Obrońców Pokoju 4
Głonice, ul. Obrońców Pokoju 4
Tel./fax (32) 279 33 92
KRS 00001367974 NIP: 969-161-05-61

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Glinice, 27.07.23

Wicedyrektor
Zespołu Szkółno-Przedszkolnego nr 4

mgr Joanna Cęszczyńska-Szłomska

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1658 z późn. zm.).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

